

पुणे विद्यापीठ

दूरध्वनी क्रमांक :

०२०-२५६०९२०६

२५६०९२०१

२५६०९२०२

फॅक्स : ०२०-२५६९९३४९

परीक्षा नियंत्रक कार्यालय
गणेशखिड, पुणे ४११ ००७

Website : www.unipune.ernet.in
e-mail : coe@unipune.ernet.in

अत्यंत महत्वाचे

संदर्भ : परीक्षा/समन्वय/१६३

दिनांक : ०२ फेब्रुवारी, २०१०

प्रति,
मा.प्राचार्य,
सर्व संलग्नित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये.

**विषय : प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य व विज्ञान परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग
करण्याबाबत (सुधारीत).**

महोदय / महोदया,

विद्यापीठ अधिकार मंडळाने घेतलेल्या निर्णयानुसार, प्रथम वर्ष कला, ललितकला, मानसनीती व समाजविज्ञान, वाणिज्य, विज्ञान, विज्ञान (संगणक) व विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पासून महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्या असल्याचे संदर्भ क्र.परीक्षा/समन्वय/१६३३, दिनांक २४ नोव्हेंबर, २००९ च्या पत्रान्वये आपणांस यापूर्वीच कळविण्यात आलेले आहे. सदर परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतर करावयाच्या कामकाजाबाबतच्या सविस्तर सुधारीत सूचना सोबत जोडलेल्या आहेत.

आपणांस विनंती की, या पत्राचा आशय सर्वसंबंधित शिक्षक, शिक्षकेतर सेवक, विद्यार्थी व इतर सर्व संबंधितांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावा.

कळावे,

आपला विश्वासू,

(डॉ. श्री. मो. आहिरे)

प्रभारी परीक्षा नियंत्रक

सोबत : वरीलप्रमाणे

प्रथम वर्ष परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतरच्या कामकाजाची कार्यपद्धती (सुधारीत)

प्रथम वर्ष कला, ललितकला, मानसनीती व समाजविज्ञान, वाणिज्य, विज्ञान, विज्ञान (संगणक) व विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान) या परीक्षा शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ पासून महाविद्यालयाकडे सोपविण्याबाबत निर्णय घेण्यात आलेला असून सदर परीक्षा महाविद्यालयाकडे वर्ग केल्यानंतर करावयाच्या कामकाजाबाबतच्या सविस्तर सूचना/कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे राहील.

(१) विद्यापीठाने करावयाची कामे :

- परीक्षांची कार्यक्रमपत्रिका (Schedule of Examinations) जाहीर करणे.
- महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४, कलम ३२ (५) (अ) अन्वये सभांचे आयोजन करून प्राशिनिकांच्या नियुक्त्या करणे.
- प्राशिनिकांच्या सभा आयोजित करून प्रश्नसंच तयार करून घेणे.
- परीक्षेचे वेळापत्रक जाहीर करणे.
- प्रश्नपत्रिकांची छपाई करून त्या संबंधित महाविद्यालयांना वेळेत पोहोचविणे.
- परीक्षा निकोप वातावरणात पार पाडण्यासाठी दक्षता पथकांची नेमणूक करणे.
- परीक्षेचा निकाल तयार करण्याच्या प्रक्रियेबाबत महाविद्यालयातील प्रतिनिधींची जिल्हावार कार्यशाळा आयोजित करणे.
- प्रथम वर्षाच्या परीक्षा व त्यांच्या उत्तरपत्रिका तपासण्याचे कामकाज वित्तीय व तृतीय वर्षाच्या परीक्षा सुरु होण्याच्या आधी पूर्ण करण्यासाठी, प्रथम वित्तीय व तृतीय वर्ष परीक्षांची कार्यक्रमपत्रिका त्यानुसार तयार करणे.

(२) महाविद्यालयाने करावयाची कामे :

- १) शैक्षणिक पात्रता तपासून विद्यापीठ नियमाप्रमाणे विद्यार्थ्यांना प्रवेश देणे.
- २) उपस्थिती व तदनुषंगिक बाबी विचारात घेऊन सत्रपूर्तता (Term Grant) करणे.
- ३) पात्र विद्यार्थ्यांचे परीक्षा अर्ज भरून घेऊन विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाचा आसन क्रमांक देणे, विषयवार समरी करून विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या वेळापत्रकानुसार परीक्षेचे प्रवेशपत्र देणे, विद्यार्थ्यांची परीक्षेची बैठक व्यवस्था करणे, इत्यादि. सदर विद्यार्थ्यांना कायम नोंदणी क्रमांक (PRN) देण्यात येऊ नये.
- ४) परीक्षेसाठी महाविद्यालयाचे नांव व अनुक्रमांक असलेल्या उत्तरपत्रिका छापून घेणे व त्यांचा वापर परीक्षेसाठी करणे.
- ५) विषयनिहाय विद्यार्थी संख्या विद्यापीठास मुदतीत कळविणे व त्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिका विद्यापीठाकडून स्वीकारणे.
- ६) परीक्षा आयोजनासाठी नियमानुसार संबंधितांच्या नेमणूका करणे.
- ७) परीक्षा आयोजनासाठी अंतर्गत वरिष्ठ पर्यवेक्षक तसेच बहिःस्थ वरिष्ठ पर्यवेक्षक नियुक्त करणे. संबंधित प्राचार्यांनी अन्य संस्थेच्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांशी संपर्क साधून वरिष्ठ महाविद्यालयातील कमीत कमी पाच वर्षांचा शिकविण्याचा अनुभव असलेल्या शिक्षकास बहिःस्थ वरिष्ठ पर्यवेक्षक म्हणून नियुक्त करणे. अंतर्गत वरिष्ठ पर्यवेक्षकास पाच वर्षे शिकविण्याची अट शिथिलक्षम राहील.
- ८) परीक्षेच्या वेळापत्रकानुसार परीक्षेचे आयोजन करणे.
- ९) महाविद्यालय आवारात उत्तरपत्रिका संबंधित पात्र विषय शिक्षकाकडून तपासून घेणे.
- १०) संबंधित महाविद्यालयाने विद्यापीठ नियमानुसार परीक्षेचा निकाल मुदतीत जाहीर करणे.
- ११) गुणपत्रकांवर महाविद्यालयाचे नांव, आय.डी.क्रमांक, तसेच विद्यापीठाचा लोगोसह छापून घेणे व त्या विद्यार्थ्यांना निकालानंतर देणे.

- १२) तपासलेल्या उत्तरपत्रिका निकाल जाहीर झालेल्या तारखेपासून पुढे सहा महिन्यापर्यंत जतन करून ठेवणे.
- १३) फेरतपासणी व पुनर्मूल्यांकन तसेच उत्तरपत्रिकेची छायांकित प्रत, विद्यापीठ नियमाप्रमाणे शुल्क आकारून देणे.
- १४) विद्यार्थ्यांना दुव्यम (Duplicate) गुणपत्रक देणे, इत्यादि.
- १५) विद्यापीठ परीक्षेसाठी केंद्र मान्यतेचा प्रस्ताव द्वितीय वर्षासाठी (परिपत्रक ३०३, दिनांक ८ सप्टेंबर, २००८नुसार) सादर करणे.
- १६) परीक्षांचे आयोजन, मूल्यमापन, स्टेशनरी इत्यादि विविध कामांसाठी करावा लागणारा खर्च, महाविद्यालयाने परीक्षा शुल्क व इतर शुल्कातील महाविद्यालयाच्या हिस्स्यातून करावयाचा आहे. महाविद्यालयाच्या हिस्स्याची रक्कम महाविद्यालयाने ठेवून घ्यायची असून उरलेल्या विद्यापीठाच्या हिस्स्याची रक्कम विद्यापीठाकडे पाठवावयाची आहे.

महाविद्यालयाचा व विद्यापीठाचा हिस्सा खालीलप्रमाणे आहे.

अ. क्र.	शुल्काचे वर्णन	शुल्क	महाविद्यालयाचा हिस्सा	विद्यापीठाचा हिस्सा
१.	परीक्षा अर्जाची किंमत			
	अ) अव्यावसायिक	रु. २०/-	रु. १५/-	रु. ५/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ३०/-	रु. २०/-	रु. १०/-
२.	परीक्षा शुल्क			
	प्रथम वर्ष अ) कला व ललित कला	रु. २४०/-	रु. १४५/-	रु. ९५/-
	ब) वाणिज्य	रु. २४०/-	रु. १४५/-	रु. ९५/-
	क) विज्ञान	रु. ३६०/-	रु. २२०/-	रु. १४०/-
३.	केंद्रीय मूल्यमापन प्रकल्प			
	अ) अव्यावसायिक	रु. ६०/-	रु. ४०/-	रु. २०/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ९५/-	रु. ६०/-	रु. ३५/-
४.	गुणपत्रक			
	अ) अव्यावसायिक	रु. ६०/-	रु. ४०/-	रु. २०/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ९५/-	रु. ६०/-	रु. ३५/-
५.	गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन अर्जाची किंमत			
	अ) अव्यावसायिक	रु. २०/-	रु. १५/-	रु. ५/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ३०/-	रु. २०/-	रु. १०/-
६.	गुणपडताळणी व पुनर्मूल्यांकन शुल्क			
	अ) अव्यावसायिक	रु. २७५/-	रु. १७५/-	रु. १००/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ३६५/-	रु. २२०/-	रु. १४५/-
७.	उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत अर्जाची किंमत			
	अ) अव्यावसायिक	रु. २०/-	रु. १५/-	रु. ५/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ३०/-	रु. २०/-	रु. १०/-
८.	उत्तरपत्रिका छायांकित प्रत शुल्क			
	अ) अव्यावसायिक	रु. २५०/-	रु. १५०/-	रु. १००/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ३००/-	रु. १८०/-	रु. १२०/-
९.	गुणपत्रक दुव्यम प्रत			
	अ) अव्यावसायिक	रु. ६५/-	रु. ४५/-	रु. २०/-
	ब) व्यावसायिक	रु. ९५/-	रु. ६०/-	रु. ३५/-

परीक्षा अर्जाची किंमत, परीक्षा शुल्क, केंद्रीय मूल्यांकन शुल्क व गुणपत्रक शुल्क या सर्व शुल्कांचा सर्व विद्यार्थ्यांचा (नियमित व बहिःस्थ), विद्यापीठाच्या हिस्स्याचा एकत्रित धनाकर्ष (Demand Draft) विद्यापीठाकडे नेहमीच्या पद्धतीने वितीय वर्षाचे परीक्षा अर्ज जमा करताना पाठवावा. अनुक्रमांक ५ ते ९ बाबतचे विद्यापीठाच्या हिस्स्याचे शुल्क संबंधित परीक्षा सत्राच्या शेवटी विद्यापीठाकडे पाठविणे बंधनकारक आहे.

(३) बहिःस्थ विद्यार्थी :

शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ या वर्षापासून प्रथम वर्ष कला व वाणिज्यसाठी विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या आवडीनुसार संलग्न महाविद्यालयामध्ये बहिःस्थ विद्यार्थी म्हणून नोंदणी करावी व त्याचवेळी परीक्षेचा अर्ज भरावा. त्या महाविद्यालयामध्ये शिकवीत असणा-या विषयांपैकीच विषय निवडणे त्या विद्यार्थ्यावर बंधनकारक असेल. संबंधित महाविद्यालयामध्ये बहिःस्थ विद्यार्थी म्हणून नोंदणी केल्यानंतर त्या विद्यार्थ्याला परीक्षेचे प्रवेशपत्र देण्याची, विद्यार्थ्यांची परीक्षा घेण्याची, उत्तरपत्रिका तपासण्याची व निकाल जाहीर करण्याची, गुणपत्रक देण्याची इत्यादि जबाबदारी संबंधित महाविद्यालयावर राहील.

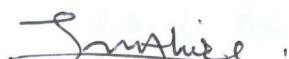
शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ मध्ये प्रथम वर्ष कला व वाणिज्य अभ्यासक्रमासाठी ज्या महाविद्यालयांमध्ये बहिःस्थ विद्यार्थी म्हणून नोंदणी केलेली असेल त्या बहिःस्थ विद्यार्थ्यांनी पुढील वर्षी वितीय वर्ष (सन २०११-२०१२) व त्यानंतर तृतीय वर्ष (सन २०१२-२०१३) कला व वाणिज्य अभ्यासक्रमासाठी त्याच महाविद्यालयामध्ये बहिःस्थ विद्यार्थी म्हणून नोंदणी करावयाची आहे. अभ्यासक्रमासाठी नोंदणी केलेल्या बहिःस्थ विद्यार्थ्यांची परीक्षा त्याच महाविद्यालयात नियमित विद्यार्थ्यांबरोबर आयोजित करावी. संबंधित महाविद्यालयांनी परीक्षा आयोजनासाठी आवश्यक असलेल्या सोयी, सुविधा व जागा इत्यादि बाबी विचारात घेऊन बहिःस्थ विद्यार्थ्यांची नोंदणी करावी. तसेच महाविद्यालयाची संपूर्ण माहिती त्यांच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करणे बंधनकारक राहील.

शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ पासून प्रथम वर्ष कला/वाणिज्य/विज्ञान/विज्ञान (संगणक)/विज्ञान (जैवतंत्रज्ञान) या अभ्यासक्रमाच्या नियमित व बहिःस्थ विद्यार्थ्यांची (पूर्वीच्या अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांसह) ऑक्टोबर/नोव्हेंबर सत्रातील परीक्षा (ऑक्टोबर २०११ च्या परीक्षांपासून) आयोजित करण्यात येणार नाही. (No Examination will be conducted in Oct./Nov. season of first year B.A./B.Com./B.Sc./B.Sc.(Computer Science)/B.Sc. (Biotechnology) from the examination of Oct./Nov., 2011 season and onwards..)

ज्या महाविद्यालयामध्ये मान्यताप्राप्त प्राचार्य नाहीत, आवश्यक त्या प्रमाणात मान्यताप्राप्त प्राध्यापकांची पदे भरलेली नाहीत व परीक्षा घेण्यासाठीच्या पायाभूत सुविधा उपलब्ध नाहीत अशा महाविद्यालयांना परीक्षा केंद्र असणार नाही. अशा महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची सोय लक्षात घेवून नजिकच्या महाविद्यालयाकडे परीक्षेची सर्व व्यवस्था सोपविण्यात येईल. संबंधित महाविद्यालयांनी याची नोंद घेऊन त्यानुसार विद्यापीठ कार्यालयास वेळीच कळविणे आवश्यक आहे.

वरील कार्यपद्धतीचा अवलंब करून परीक्षा व तद्संबंधित इतर कामे व्यवस्थित पार पाडण्यात यावीत, ही विनंती.

पुणे ४११ ००७.
दिनांक : ०२ फेब्रुवारी, २०१०

(डॉ. श्री. मो. आहिरे)
प्रभारी परीक्षा नियंत्रक